

LA
FALLA
IMMATERIAL

LLIBRET IL·LUSTRE
2017 - 2021

Però... ho aneu a fer?

Sí, encara no s'è com,
però ho anem a fer.

Llibret il·lustre

La Falla Immaterial 2017 - 2021

Equip editorial

Francisco Grimaldo Moreno, Emilia López Iñesta, Daniel García Costa

Direcció d'art

Miguel Ángel Moya Estrella

Disseny gràfic i maquetació

Alejandro Casasús Rubio

© Dels textos, les autores i els autors

© 1ª edició 2021 - Universitat de València

ISBN 978-84-15575-39-9 | Edició impresa

ISBN 978-84-15575-17-7 | Edició digital

Dipòsit legal: C-1182-2021

Edita: Editorial Q

Imprimeix: Impresum

L'arxiu "llibret_il-lustre_definitiu_ok_16.pdf"

es va enviar a imprimir el 28 de juliol de 2021

Aquesta llicència permet copiar i distribuir el material en qualsevol mitjà o format en forma no adaptada, només amb finalitats no comercials, i sempre atribuint als creadors.

fallaimmaterial.com

Tot comença diumenge

9

PRESENTACIÓ

M ^a Vicenta Mestre	12
Magda R. Brox	14
Soledad Rubio	15
Aida Vizcaíno	16
Anna Mateu	19
Antonio Ariño	20
Juanjo Medina	23
Paula Marzal	24

LA CRIDA

Isabel Vázquez	31
Alícia Manso	32
Cristina Estévez	33
Josep Lluís Marin	34
Montse Català	37
Pep Romero	38
Juan Ramón Martí	41

LA MASCLETÀ

Joan Manuel Oleaque	45
Carlos Fabre	46
Emilio Pacho	49
Kristin Suleng	50
Juan Meneses	53
Ricard Ramón	54

FALLERES MAJORS

Amnesia Lofish	59
Pepe Navarro (Pepiu)	60
Raquel Alario	63
Rocío Gil	64
Marina Civera	67

EXPLICACIÓ DE LA FALLA

Gil-Manuel Hernández	71
Immaculada Cerdà	72
Amalia Garrigós	75
José Luis Pérez Pont	76
Raquel González	79
Sandra Moros	80

PROGRAMA DE FESTES

Jaume Lita	84
Acid Queen DJ	87
Mónica Antequera	88
Paco Alonso	91
Lucía Hipólito	92
Mariàngels Marqueño	95

7

LA CREMÀ

Fani Grande	98
Núria Cadenes	99
Ester Alba	100
Pere Fuset	103
Ramón Solaz	104

EL CASAL

Ignacio Tamarit	108
Emili Payà	111
Menchu Lofish	112
Jose Nicola	113
Maite Pelacho	114

LA COMISSIÓ

Equip científic	124
Col·laboradors	126

Tot comença diumenge...

La Falla Immaterial és una anomalia corprenedora. Naix amb vocació de divulgació científica i tecnològica, arrelada en la cultura festiva. Per a muntar-la, cal fer un viatge d'un any en el sentit contrari de les manetes del rellotge: arranca com una feina que et proposes fer per última vegada, desgoverna el casal quan s'acaben els torrons i et sorprèn, acabada, observant-la amb orgull mentre renegues del teu propòsit inicial.

9

Plantar un cadafal inexistent és possible gràcies a l'ajuda d'una comissió etèria amb què ens retrobem periòdicament en un pas de muntanya inviable. Ens omple d'alegria compartir aquesta cruïlla virtual des d'on gaudim d'una iniciativa que no està limitada per les lleis del món físic, però que sucumbeix amb deler a l'ordre natural faller.

Celebrem cinc anys de monuments col·laboratius que emergeixen de la interacció amb un giny que és el nostre humil regal a la festa de les Falles. La resta és sols el resultat de la vostra participació.

La Falla eres tu!

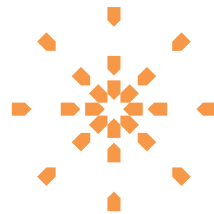
PRESENTACIÓ

Les Falles formen part de la nostra història com a poble. La seua importància, sociològica i antropològica, és tan rellevant com la seua dimensió d'expressió cultural d'un poble, el valencià, que ha elevat aquesta festa a una dimensió internacional. La declaració de les Falles com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat, és un reconeixement a aquesta manifestació festiva que inclou totes les dimensions de les arts: l'expressió plàstica, musical, literària i la indumentària formen part d'aquesta festa.

Festa caracteritzada per monuments que són autèntiques obres d'art que emocionen no sols en la seua contemplació, sinó també quan desapareix aquesta expressió efímera de la crítica i la sàtira que són les Falles. Les Falles han anat evolucionant al llarg de la història, adaptant-se en cada moment a les evolucions de les estètiques i dels gustos i preferències d'una ciutadania que avança i construeix aquestes festes entre totes i tots.

En els darrers cinc anys la Universitat de València ha contribuït a una nova visió, participativa, tecnològica, del fenomen Faller: la Falla Immaterial. Una iniciativa de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de la Universitat de València que empra la intel·ligència artificial per construir una falla virtual.

En aquests temps de pandèmia, la utilització de la tecnologia ens està permetent mantenir activitats i relacions socials, tot i la impossibilitat de substituir allò que suposa la interacció humana per pantalles i elements tecnològics que afavoreixen la comunicació.

Aquest és el segon any consecutiu que no hem celebrat la festa de les Falles. Almenys no en el mes de març, com és propi en les nostres tradicions, i amb totes les activitats de convivència al carrer que les caracteritzen. Però el 19 de març tinguérem la cremà virtual de la Falla Immaterial, preservant així, mediatitzada per les tecnologies, la tradició festiva valenciana. Continuem innovant i avançant, continuem aplicant coneixement a totes les dimensions de la nostra societat, inclosa la festiva.

En aquestes línies del tradicional 'llibret' de la Falla vull agrair a totes les persones de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria implicades en aquest projecte, el seu esperit innovador, i la seua capacitat tecnològica per articular un projecte com aquest que compta amb el suport del nostre vicerectorat de Cultura i Esport.

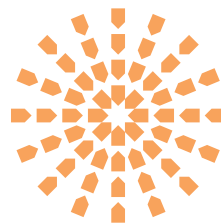
Visquen les Falles!

Magda R. Brox

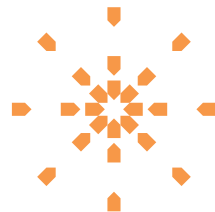
Periodista cultural
a la Universitat de València

És molt humà sentir temor davant la cosa desconeguda. Associem la intel·ligència artificial a robots que ens desplacen en els nostres llocs de treball, a algorismes indesxifrables... Fins que, des de fa cinc anys, un entusiasta grup de docents de la Universitat de València, liderat per l'ETSE-UV, creen unes falles que es construeixen a través de les paraules que usem o com cantem. Això és intel·ligència artificial: una disciplina científica oberta, interactiva, social, inclusiva... En temps d'individualisme, la Falla Immaterial fomenta els valors més humans amb els beneficis de la tecnologia.

Un dels reptes de la divulgació científica és el d'aconseguir despertar l'interès per la ciència en sectors de la ciutadania habitualment allunyats del món científic. La Falla Immaterial ens ha oferit una oportunitat de divulgar la ciència amb una eina diferent. Aquesta proposta ha permès sacsejar els conceptes tradicionals i d'oci de la festa fallera i hi han deixat entrar el coneixement científic i tecnològic. Després de cinc anys, ens congratulem de la rebuda tan impactant que la Falla Immaterial ha tingut entre el públic i que haja demostrat que la ciència té el seu lloc en la festa.

Soledad Rubio
Directora de la Unitat de Cultura
Científica i de la Innovació

Recorde perfectament la sensació de transcendència, de dir “Ostres! Quin projecte! I, sobretot, a València” com si ací no estiguérem acostumats a aquestes coses. És el que em va passar a mesura que Fran m’explicava la Falla Immaterial. Era l’any 2017, i pensar que una falla intangible, feta per l’acció de milers de persones a Twitter, es projectés sobre la façana del Palau de la Generalitat era al·lucinant, perquè extraordinari. I ho van fer.

Per molts motius, la Falla Immaterial hauria de ser abanderada de les Falles, una de les imatges i expressions de la festa. Perquè s’alinea amb les noves demandes de sostenibilitat ambiental, mira al futur i és exemple de mirall (la tecnologia quotidiana), i perquè és creada de manera col·lectiva des de qualsevol lloc del món...

Però, sobretot, perquè la Falla Immaterial és agosarada. Va entrar en la dimensió patrimonial, festiva i identitària amb respecte però sense complexos. Va evidenciar i evidència una vessant innovadora, intangible i cosmopolita que existeix a València, però que no troba en les Falles, de manera generalitzada, interès ni espai. Eixe és el gran valor d’aquest projecte. Diu Habermas que la tradició és una invenció, doncs amb la Falla Immaterial hem assistit a la reinvençió de la tradició fallera.

LA FALLA GRAN

CREMÀ DE LA FALLA

El día de la fiesta

YO

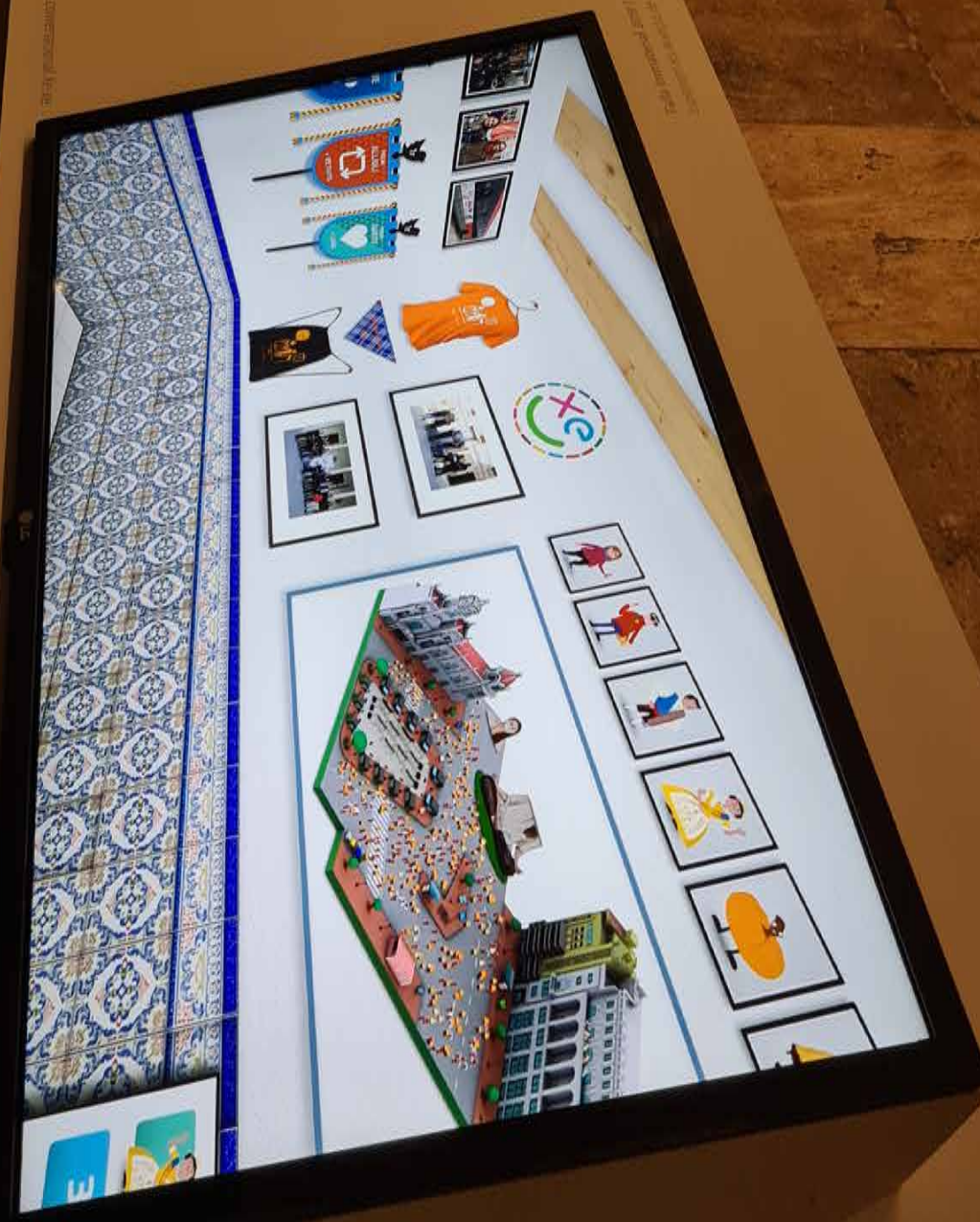
JOSE

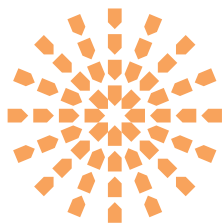
YO

MI

Exhibition 2005 | 2005
Exhibition 2005 | 2005

La ciència és cultura. Aquest és un concepte amb el qual sempre hem treballat des de la revista Mètode de la Universitat de València, i per això hem obert les nostres pàgines no només a col·laboracions de l'àmbit científic, sinó també de la literatura, l'art, la història, la filosofia... Fa cinc anys, des de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE-UV) de la Universitat de València va nàixer un altre projecte que també té en la seua gènesi aquesta idea de lligam entre ciència i cultura. La Falla Immaterial ens ha mostrat al llarg de les seues edicions que la difusió de la ciència també pot unir enginyeria, ciència de dades i cultura, en aquest cas cultura festiva i popular, que és el que hi ha darrere d'una celebració tan arrelada com les Falles. I a més fer-ho d'una manera atractiva, entenedora i divertida, fins al punt que ja s'ha convertit en tota una tradició. Enguany, a més, la celebració de l'aniversari de la Falla Immaterial arriba en un moment especial per la pandèmia de coronavirus i per totes les restriccions associades, i estic segura que aquesta iniciativa ens permetrà poder evitar el distanciament social encara que siga de manera virtual. Una mostra més de com la ciència i l'enginyeria, posada a l'abast de la ciència ciutadana, ens pot permetre construir i difondre cultura.

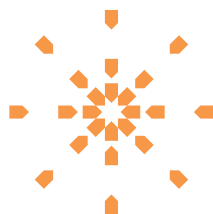
Per molts anys!

Anna Mateu
Cap de redacció
de la revista Mètode

Antonio Ariño

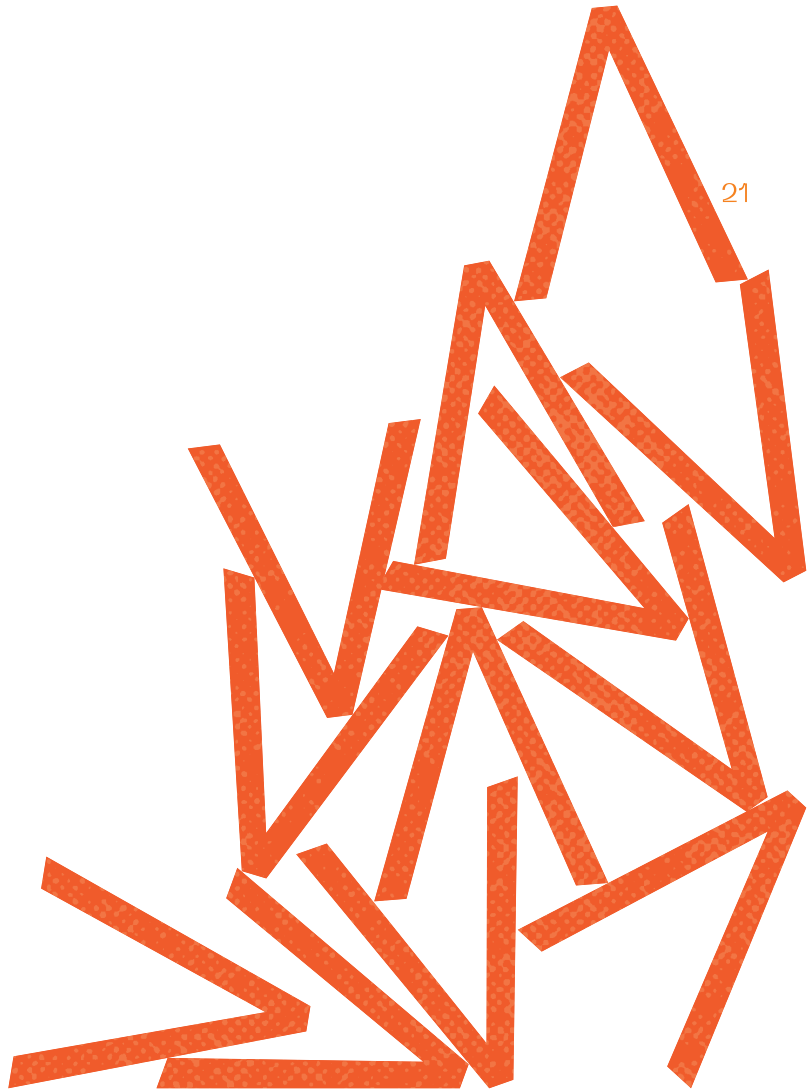
Vicerector de Cultura
de la Universitat de València (2012-2020)

En la història de l'evolució de les Falles no crec que ningú poguera ni tan sols imaginar que en algun moment apareixeria un projecte com la Falla Immaterial. Però la història és així: canviant i disruptiva. A través del canvi i de la disrupció s'introdueixen novetats que ajusten millor els fenòmens a la sensibilitat de cada època.

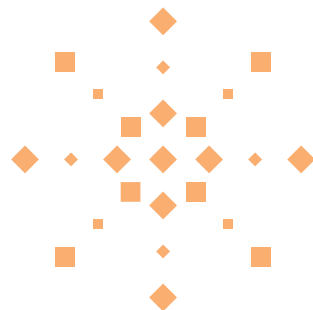
El temps - i l'actual situació de pandèmia n'és una bona ocasió - crec que faran aparèixer més projectes similars a aquest i les Falles seguiran essent saba viva de la ciutat de València. Tot allò que està viu no sols evoluciona, sinó que en certs moments innova i revoluciona.

Enhorabona, pels cinc anys d'història que ja té aquest projecte i per la seua ubicació al Centre Cultural La Nau de la Universitat de València.

Presentació Llibret A. C. Falla Plaça de Jesús 2017

La Falla Immaterial ha suposat apropar les Falles i la Universitat, realitats que per a alguns estan allunyades, permetent que, per una banda, es conegueren les Falles molt més enllà de la geografia habitual, fent-ho a més de forma massiva, i al mateix temps penjar-li l'etiqueta de faller —terme moltes vegades utilitzat de forma pejorativa— a camps de la Ciència que molts mai imaginàrem podrien tindre eixe adjectiu.

He de dir que em vaig sentir un privilegiat quan Fran m'explicà, mig dibuixat en un paper, mig mostrant-m'ho a un ordinador, l'embrió del que fou després el primer projecte que portaren a terme, i donant-me conter què era una oportunitat molt potent de publicitar la marca «Falles». I a la vista està que ho haveu aconseguit, donada la repercussió institucional i mediàtica que han tingut cada una de les edicions de Falla Immaterial, molta més que la majoria de comissions falleres a l'ús.

23

De forma paral·lela, naixien les col·laboracions d'alguns membres de l'equip de Falla Immaterial al llibret —i algunes activitats més, com la presentació del ninot de l'Exposició de 2018, amb la seua pròpia aplicació en la seu de l'ETSE-UV— de l'A. C. Falla Plaça de Jesús, on sempre busquem amb els nostres projectes, obrir eixe clell entre les Falles i històries, conceptes o mons què no sempre s'han relacionat, i que pensem poden millorar la Festa amb les seues aportacions.

Soles queda felicitar-vos i desitjar-vos moltes dades més que analitzar i moltes Falles Immaterials que plantar.

Juanjo Medina
Revista Cendra

Paula Marzal
Directora de l'ETSE-UV (2015-2021)

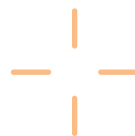
La meua més sincera felicitació a l'equip de la Falla Immaterial en aquesta la seua 5a edició. Recorde amb molt d'afecte com va començar aquest projecte, unes idees disruptives que a poc a poc es van anar plasmant en el primer monument. No em podia creure el que estava veient... com la il·lusió, el coneixement i el bon fer de Fran, d'Emi, de Dani i de quants van col·laborar en aquella primera edició, aconseguien conjuminar la ciència, la cultura i la festa en una iniciativa participativa, per a la gent, al mateix temps que amb un clar component d'investigació. Quatre edicions més, cadascuna proposant nous reptes, ens porten a la Falla Immaterial 2021. Tal vegada la més lligada a les nostres tradicions. Amb el focus en el cant tradicional valencià, en aquest escenari canviant en el qual vivim, em resulta commovedor. Moltes gràcies per fer partícip a l'ETSE-UV i a mi mateixa d'aquesta inusual experiència.

LA CRIDÀ

Pepe Mavarro (Pepiu)

Al vers i al cant

Aquest acte és especial,
ja tenim ací les Falles!
De manera oficial,
gaudireu de les rialles
de la Falla Immaterial.

Atengau-me els festerets,
els místics i els remolons.
Que ací som tots fallerets
del cap fins els espolons,
que comencen els barrets!

**Cant al terrat
Octubre CCC
2021**

29

La Falla Immaterial va nàixer com a iniciativa d'un grup de professores i professors de la Universitat de València el mateix any que la UNESCO declarava la festa de les Falles com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

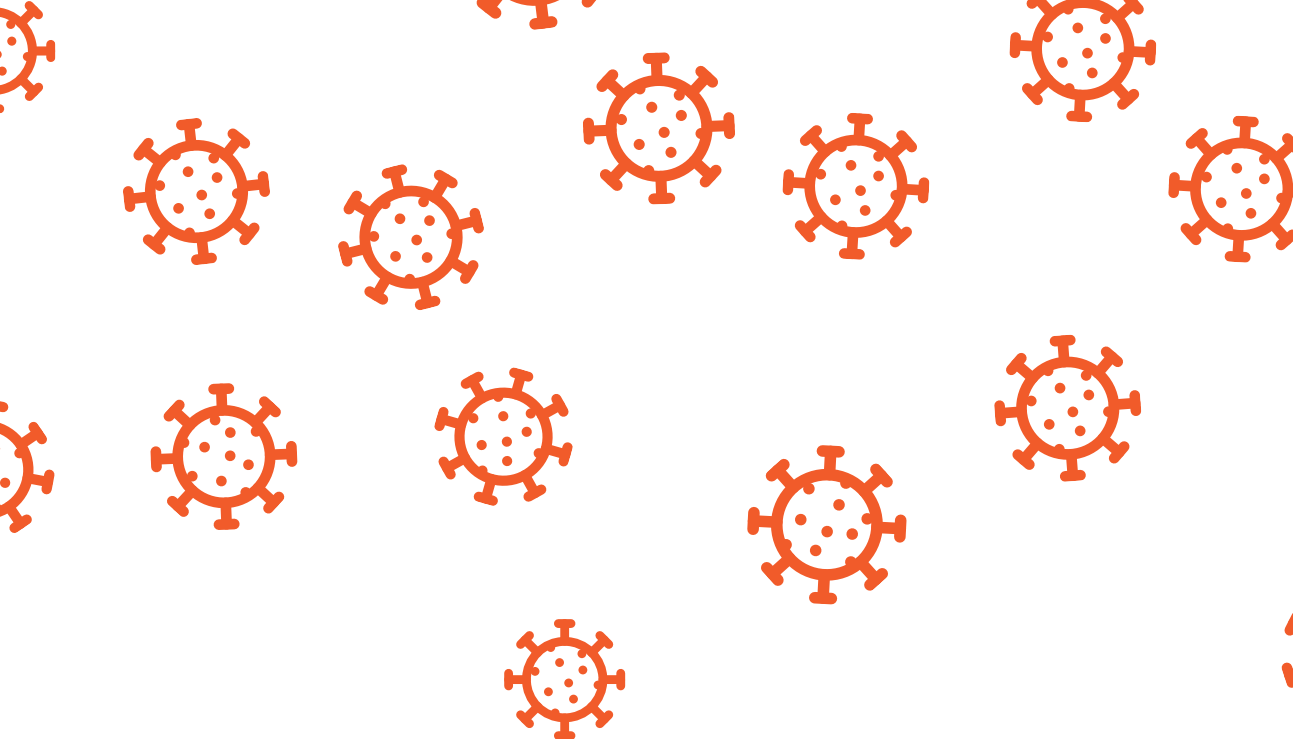
Pot ser una coincidència, pot ser una visió de futur, però el que és ben cert és que la Falla Immaterial s'ha consolidat com a un projecte sòlid i integrador que contribueix a projectar més, si escau, les Falles arreu del món.

Les terribles circumstàncies sanitàries que estem vivint han fet que, malauradament, durant dos dels seus cinc anys de vida aquesta siga l'única forma en què podrem gaudir de la tradició i de la cultura que implica una festa com aquesta, per la qual cosa us anime a participar i fer que la Falla Immaterial de 2021 ens aprobe a totes i tots.

He tingut el plaer de presentar en diferents edicions aquest projecte que m'enorgulleix com a valenciana i m'enorgulleix com a vicerectora d'estudis i política lingüística d'una Universitat compromesa amb la nostra llengua, amb la nostra cultura, i amb el nostre patrimoni.

Isabel Vázquez

Vicerectora d'Estudis i Política Lingüística
de la Universitat de València

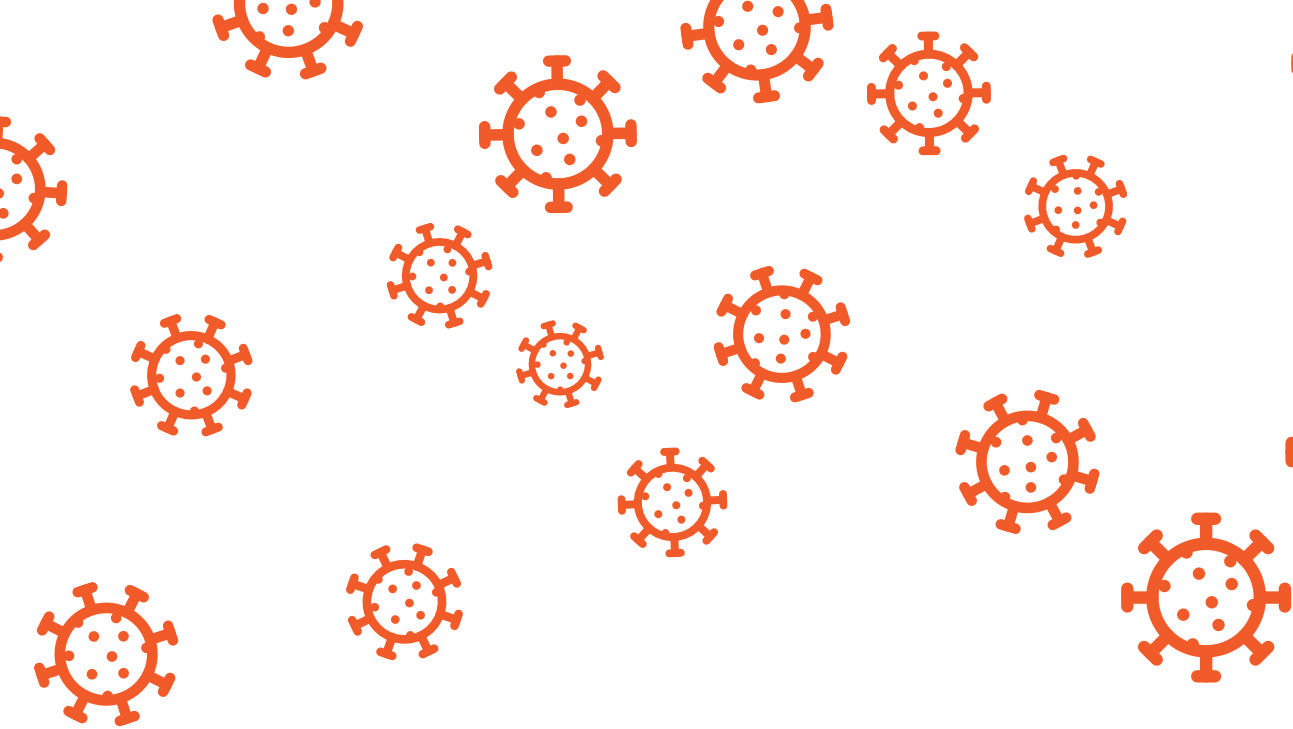

Alícia Manso

Fundadora del projecte Cant i Plora

La Falla Immaterial és cultura, arrels i tradició passades pel filtre de l'art de la intel·ligència artificial. Un projecte interactiu, participatiu i obert a tothom, que apropa la ciència als valors i a les emocions de la cultura mediterrània.

El punt de trobada virtual per festejar les Falles de València.

Un proyecto novedoso que complementa la celebración de las Fallas desde un punto de vista métrico y que aporta unos valores que van en consonancia con los del colectivo fallero. Esto es para mí la Falla Inmaterial.

Tras dos ejercicios sin celebrar nuestras tradicionales fiestas de manera presencial, los falleros y falleras nos hemos reinventado para mantener viva la llama y la esencia del sentimiento fallero.

La Falla Inmaterial, adelantada a los tiempos de la pandemia, ha sido ejemplo de que las acciones virtuales pueden unirnos y hacernos más fuertes.

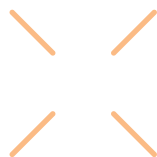
Cristina Estévez
Vicepresidenta 1ª de Junta Central Fallera

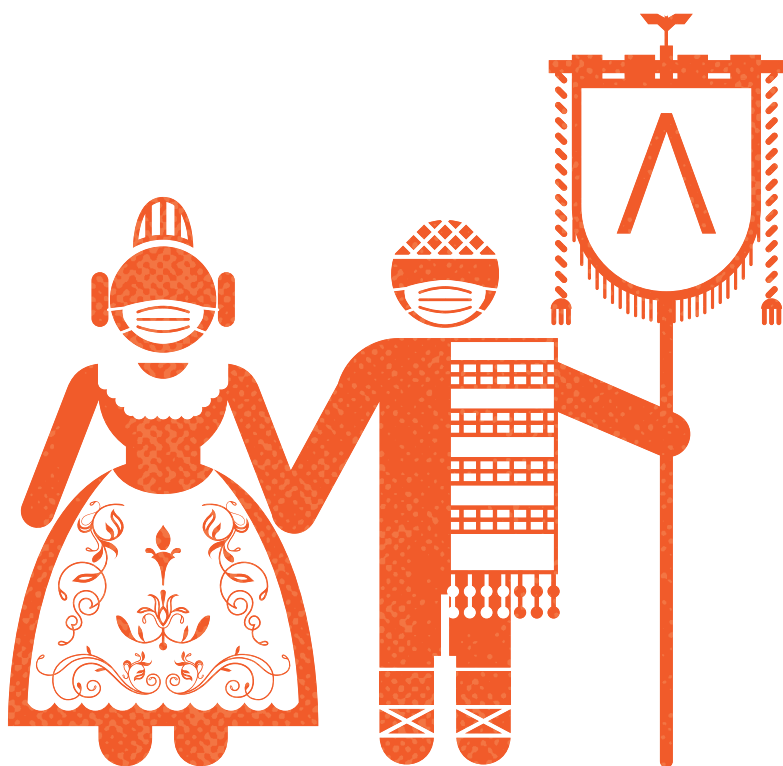
Durant estos últims cinc anys, la Falla Immaterial ens ha proposat un experiment en forma de joc i, quan ja duïa camí de convertir-se en una «tradició» més de les Falles, ha vingut la pandèmia i ho ha capgirat tot. Enguany, paradoxalment, la immaterialitat i la virtualitat seran els únics instruments amb què podrem celebrar/recrear/evocar la festa —com en tota bona aventura interactiva cadascú triarà el seu camí.

I en esta nova situació resulta que la Falla Immaterial ja tenia molt de camí recorregut, perquè any rere any ha sabut partir de les arrels de la festa per a fer que ens endinsem en la reflexió col·lectiva a través d'uns ingredients tan fallers com poden ser l'humor, la innovació i la participació ciutadana.

No sabem com serà la «nova normalitat», com haurem d'adaptar-hi les festes, però el que està clar és que la Falla Immaterial ha vingut per a quedar-se.

35

Sempre has sigut una avançada al teu temps. Jugaves amb les xarxes socials i la computació quàntica des de menuda i ara podem afirmar que vas ser tota una visionària.

Portem dos anys sense falles físiques als carrers durant el mes de març i tots mirem ara al món virtual, al teu, on tu ja et mous amb total destresa, per tal de celebrar alguna cosa...

Això si, la teua intel·ligència artificial i sostenibilitat són (i seran) insuperables.

Amb l'ús massiu que fem dels telèfons mòbils eres més que necessària. Per sumar al patrimoni, a la tradició fallera, però també a l'anàlisi de dades que només tu pots fer.

En estes Falles 2021, que ens tornarem a quedar a casa amb les cares llargues, esperem la teua enginyeria per innovar un any més en la celebració de la festa.

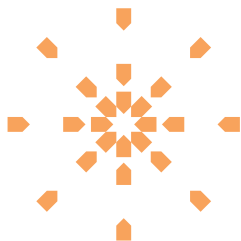
Feliç aniversari!

Montse Català

Cap de cultura d'À Punt Notícies
i Vicepresidenta Junta Central Fallera (2015-2019)

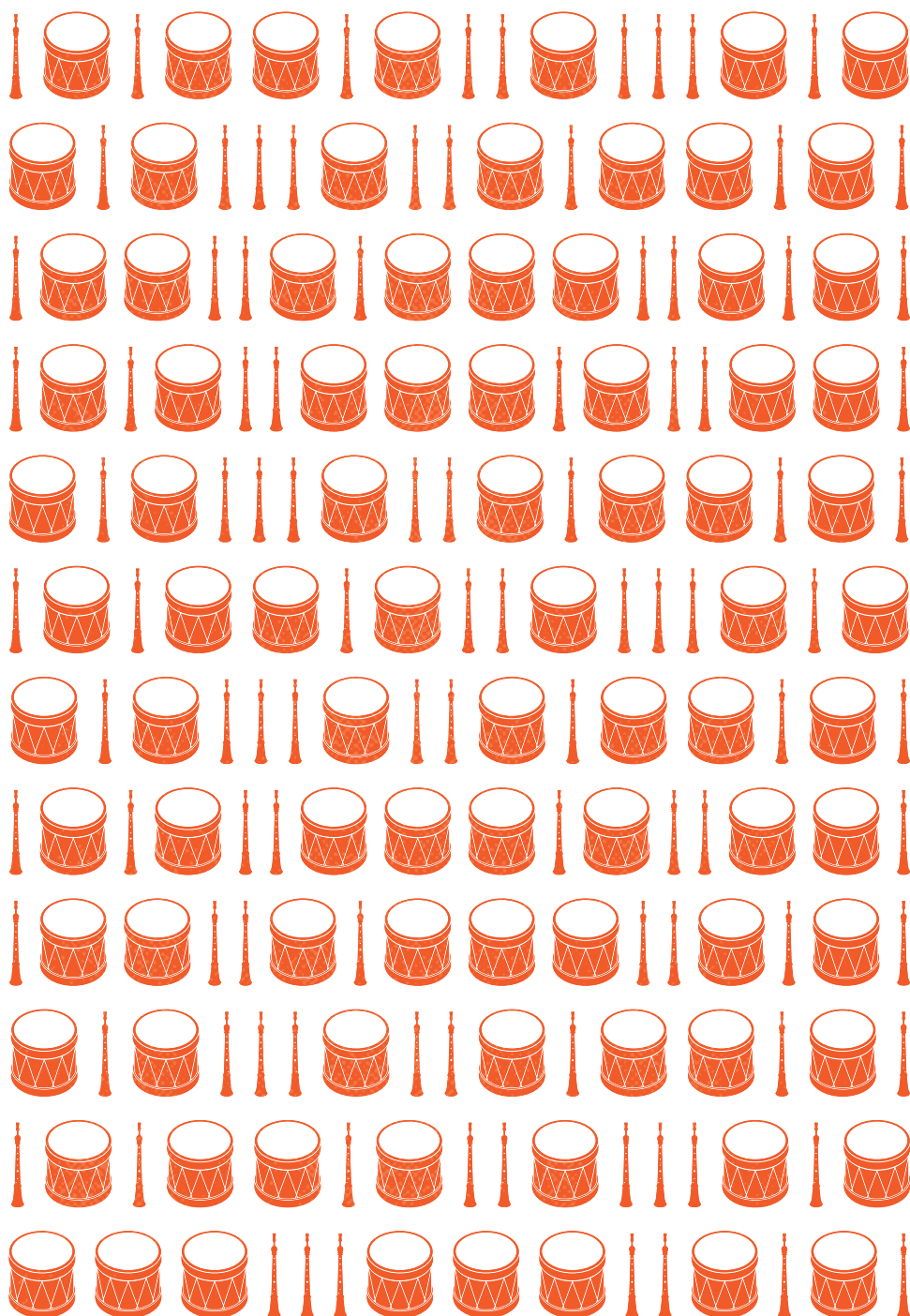
Pepe Romero

Coordinador de la Falla Arrancapins

Per a un faller que porta sis dècades a la festa, en aquesta festa, al cap i casal, on qualsevol iniciativa de modernitat, qualsevol nova visió de la festa ha d'escorcollar en muntanyes de caspa per sortir a la llum, la Falla Immaterial esdevé, des de fa cinc anys, una bona bufadeta d'aire fresc, d'aquell que es respira amb profunditat i certa ànsia. Les Falles, com qualsevol altra manifestació cultural, necessiten creixen i evolucionar per sentir-se vives i és imprescindible que cadascuna, amb les seues possibilitats i els seus coneixements aporte tot allò que puga per a fer que la festa siga cada vegada més oberta, més popular, més participativa i més imaginativa. Llarga vida a Falla Immaterial i no deixeu mai de proposar, des de la vostra perspectiva tecnològica, noves iniciatives per millorar i enriquir la nostra estimada festa.

Fent memòria, l'any 2016, accepte la direcció de la Colla de Dolçaines i Percussió de La UV, la qual depèn de l'Àrea d'Activitats Musicals - Fundació General UV i al seu cap Maria Romero.

Un dia Maria em crida que un tal Francisco Grimaldo, volia que la colla participara en l'Acte de presentació de la Falla Immaterial al claustre de La Nau.

Dies després el tal Francisco, em crida al telèfon, per a confirmar i al mateix temps em demana col·laboració per a buscar músiques per al seu projecte de Falla. La veritat és que en aquell moment jo no entenia el que realment volia fer aquell home, però clar, ell parlava del seu treball i li posava tot el seu esforç i entusiasme, que no vaig poder fer altra cosa que intentar ajudar dins de les meues possibilitats. Al final férem una tria de músiques de dolçaina, entre les quals estaven algunes de la meua colla "La Socarrà" de Xàtiva, que aparegueren en aquella primera Falla Immaterial.

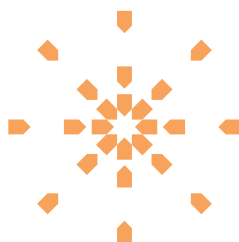
Així que des d'aquell moment la colla de dolçaines de la UV i la Falla Immaterial compleixen anys junts. Aquesta última falla, malgrat que no vàrem poder acudir com a colla a la seua presentació. Possiblement és l'any que més m'he involucrat, ja que la temàtica estava vinculada a la meua feina i afició, la música tradicional i popular, i confinat a casa amb equip de gravació limitat, vaig fer les músiques que sonaven a la falla 2021.

Gràcies, Fran per deixar-me participar.

Juan Ramon Martí
Músic multiinstrumentista
Director Colla Dolçaines i Percussió de la UV

MASCLETÀ

El projecte de la Falla Immaterial situa al món faller realment en el cor del segle XXI i permet, en aquests temps tan asfixiants que vivim, sentir el que és la festa de les Falles de manera líquida i expansiva. En una ciutat com València, les dades poden cremar convertits en creació i crítica, i embolicar a la societat en una pirotècnia ben diferent a l'habitual, encara que també plena de creativitat i interès. La Falla Immaterial és creació per a la València del futur, i un baló d'oxigen festiu per a la del present.

Joan M. Oleaque
 Degà de la Facultat d'Arts, Humanitats
 i Comunicació de la VIU

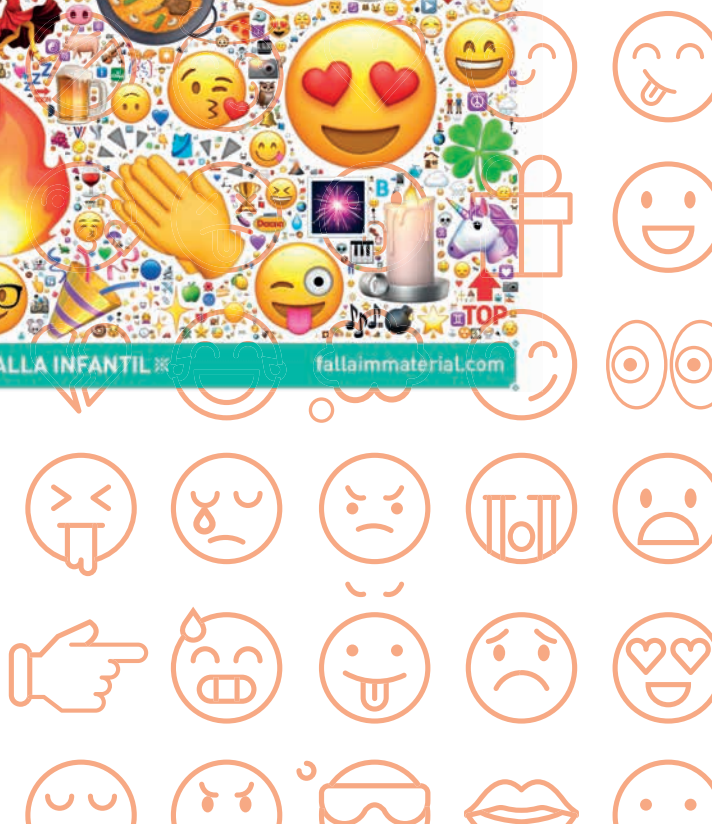
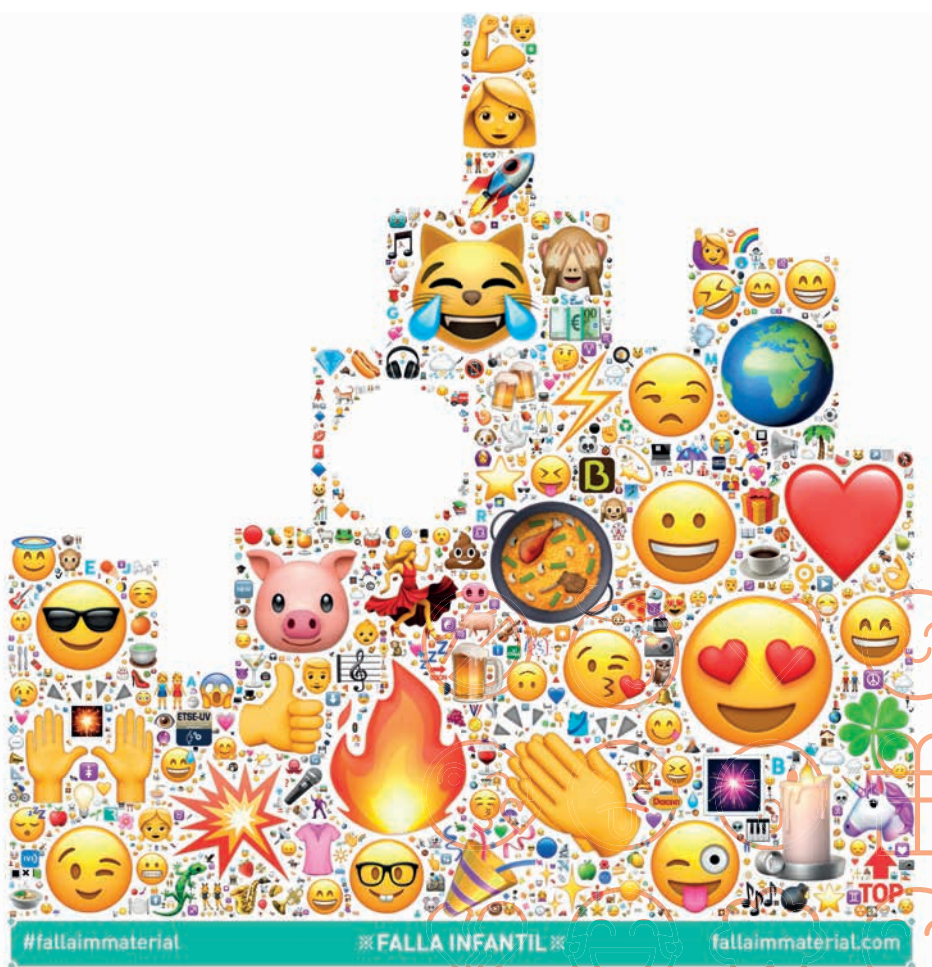
Quan et dediques a la comunicació, sempre tens al cap ser capaç de transmetre la idea en si, la història que n'hi ha darrere, la passió que es vol contagiar, i la part de resposta i interacció que demanes al receptor. Però... com comunicar una cosa que no existeix? Una cosa, a més a més, que mai ha existit com a tal, quelcom totalment nou.

Aquest va ser el repte de comunicació de la 1a Falla Immaterial, una falla creada, utilitzant la intel·ligència artificial, a partir de la participació en xarxes socials de persones reals.

Així que... tenim una cosa nova, intangible, que es crea automàticament a força de paraules i emoticones... aleshores, anem a fer que la gent ens parle, i que vegem com la Falla Immaterial pren forma, evoluciona, creix, muta... fins que tot, de sobte, té un sentit.

I així vam fer: cada dia, un repte; cada dia, una qüestió, una invitació a la conversa, a animar, a replicar, a col·laborar. I cada dia, a veure créixer la falla; a aprendre com puc deixar la meua empremta, i a fer d'una idea intangible plena d'uns i zeros, una forma reconeixible, artística i amb cert trellat (digital), creat tot a partir d'intel·ligència i paraules. Dos conceptes, oh, ironia, tan genuïnament humans.

Perquè tot és més fàcil d'entendre quan el veus, i encara més si participes. Perquè, de fet... Qui pot entendre el que són les falles (materials) quan algú les explica?

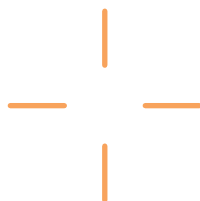

Aborroneu pensar que ja han passat 5 anys des del moment de la creació de la Falla Immaterial. Recordeu la curiositat que va despertar l'anunci del projecte, i com va ser seguit per centenars de falleres i fallers; de ciutadans i ciutadanes que vam formar eixa falla virtual. En la seua curta vida, la Falla Immaterial ens ha ensenyat l'abast de la xarxa, la importància de creure i treballar ja mateix per un futur més verd i sostenible, i per fer possibles unes festes amables, respectuoses, integradores, plurals, i diverses.

Però, si he de destacar una característica, és la que li dóna nom: el fet immaterial. Ens ho va recordar la UNESCO amb el seu reconeixement el novembre de 2016; ens ho recorda aquest meravellós projecte; i ens ho recorda el temps de pandèmia que hi vivim: allò immaterial serà, sens dubte, el més important per poder continuar gaudint de les Falles. Perquè conjugant els sentiments, la nostra cultura, les nostres arrels, i la ciència i la tecnologia, farem avançar la festa, la societat, i la comunitat fallera. I farem possible (encara més) allò de compartir les nostres Falles amb tota la humanitat i amb tota la xarxa!

Llarga vida a la Falla Immaterial!

Emilio Pachó
Periodista

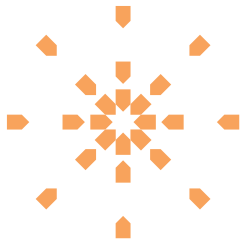
De vegades en la vida i sovint en ciència, hi ha projectes que s'avancen als temps i sacsegen el nostre cervell. Un d'ells és, sense dubte, la Falla Immaterial, una rara avis que confirma que la divulgació científica valenciana és viva. La comissió virtual que la va crear va reinventar la festa sense necessitat de cremar material inflamable i d'enviar diòxid de carboni a l'atmosfera. De fum en tenim prou els humans, però no anem sobrats d'imaginació com les ments agosarades que es van a atrevir fa cinc anys en afegir virtualitat i ciència ciutadana a la volatilitat pròpia d'una festa on allò científic de vegades ha pres forma de ninot: des de Darwin fins a les ovelles clonades o l'avió Concorde. Llavors no podíem imaginar que, per una pandèmia vírica, hui l'activitat humana, si no és digital, deixaria de ser. Tampoc en eixe moment la societat valorava que sense ciència, no hi ha coneixement ni vida. Feliços i saludables cinc anys a les amigues i amics de la Falla Immaterial. Per molts anys més!

51

Falla Immaterial 2020

Moltes felicitats per aquests primers 5 anys. Un lustre d'innovació, ciència, sostenibilitat i tecnologia, reinventant la festa que unix art i tradició com són les Falles.

Sou la Falla núm. 1 del cens de Falles Immaterials, del bon rotllo i el comboi. Quedareu per a la història com l'única falla que es va cremar (virtualment) en aquell fatídic març de 2020, però també com la Falla que va vindre per a unir la ciència i la festa, la intel·ligència artificial amb la participació popular.

No ha faltat cap element, ni la creativitat a l'hora de crear la falla gràcies a la implicació de la gent a través de xarxes socials. Un projecte viu i canviant que permet desenvolupar un model virtual de la nostra festa patrimoni de la humanitat.

El futur de la Falla Immaterial ben segur ens continuarà sorprenent, obrint-nos la ment, creant ponts entre la ciència i la cultura festiva, entre la universitat i la societat.

Malgrat estar en temps convulsos i difícils, segur que la Falla Immaterial enguany, continuarà meravellant-nos i il·lustrant-nos. La gaudirem, serà l'única de la seua espècie i per això la viurem fins i tot amb més intensitat si cap.

La Falla Immaterial, suposa una proposta valenta i coherent dins el panorama festiu de les Falles de València, perquè implica una anomalia. Si certament no és l'única anomalia ni la més valenta o rupturista, és una anomalia en una festa essencialment conservadora que no veu amb bons ulls des de l'establishment, en general, qualsevol cosa que tracte de trencar o alterar uns principis suposadament inamovibles, però que en realitat són molt contemporanis i també estan llunyans fins i tot del mateix esperit primigeni de les Falles.

No obstant això, la Falla Immaterial ha sabut obrir un espai que permet interactuar més enllà de la realitat festiva, i portar les Falles a la xarxa i al món digital d'una manera molt imaginativa, per la qual cosa cal felicitar efusivament a totes les persones que la fan possible i animar-los a continuar endavant amb la mateixa energia quàntica i atòmica de la qual estan dotats.

Només compartir un desig en eixa futura evolució perquè incorporen de forma més decidida una major ruptura estètica, i una major presència del component artístic en les seues falles del futur. Així el binomi art i ciència esdevindrà una realitat immaterialitzada en la falla i obrirà camins i inspiracions en futures accions que podran canviar el desenvolupament de la festa.

Endavant i per molts anys més.

55

FALLERES MAJORS

—— Fallera Major
Immaterial 2017

La Falla Immaterial és més immaterial que mai enguany, i també és la manera més pròxima que tenim de viure les nostres festes favorites. Estic molt agraïda a tot l'equip per fer possible, una vegada més, que el sentiment no decaiga.

Des que va començar el projecte em vaig sentir part d'ell. Sóc fallera de naixement i em feia molta il·lusió que els meus amics -que venien des de lluny- pogueren compartir el meu sentir, formar part d'una comissió. Els va encantar poder ser artistes fallers en aportar paraules al primer monument, trobar els estands en la Plaça de l'Ajuntament abans de les mascletaes i dir amb orgull: mira, mamà, sóc faller.

El 2017 va ser molt complicat per a mi perquè em faltava una persona que havia sigut essencial en la meua vida: la meua iaia. Ella em va fer els primers vestits, em va pentinar i em va recol·locar la joia cada vegada que se'm movia, m'acompanyava a totes parts... El meu somni de xiqueta era ser Fallera Major, viure un any meravellós i una setmana fallera impressionant, envoltada de qui més volia. Quan l'equip de la Falla Immaterial em va posar la banda en la Plaça de la Mare de Déu vaig sentir que el realitzava. No seria a l'ús, però a mi em bastava.

No tinc paraules suficients per a expressar tot el que ha significat per a mi aquest projecte.

Gràcies de tot cor, la vostra primera Fallera Major.

Aconseguir que alguna cosa virtual pugui arribar a emocionar sembla difícil.

Estem parlant d'un còdec binari que es tradueix en fórmules i aquestes en algoritmes i aquests últims, en un format audiovisual. En el que cabem tots. Tot i no ser binaris, ho som per a poder formar part d'una cosa immaterial com és una falla.

Les falles, en contra del que pensa molta gent, no són reals. Eixos monuments de cartó i fusta, plens de formes abstractes o figuratives, pintats de colors cridaners o més dolços, en realitat formen part d'un constructe mental que tenim cadascú al seu cap. Fem la interpretació d'allò que creiem estar veient, com els somnis: que sols els recordes quan et despertes. Un parell de dies si ha sigut més vívid, però acaben difuminant-se entre els records.

Eixos records fan que ens emocionem quan, com un coet que trenca la nit fosca, creua la teua ment i somrius. I revius de forma corpòria allò que tan sols és un record, però pots sentir eixe soroll, eixa olor o el sentiment d'alegria que encara hui, en llegir açò, t'evoque algun moment especial i notes com el borro et puja pels braços.

Pot ser la nostra estructura neuronal, siga un entramat material farcit de la immaterialitat d'algoritmes formats per fórmules nascudes d'un còdec binari del qual no som conscients.

No estic segur, però una cosa semblant ha de ser. Puga ser, eixa siga la simetria tonal que trobem en aquesta falla.

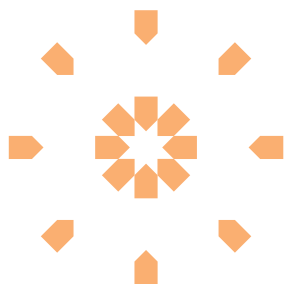
Enhorabona i per molts més èxits!

—— Fallera Major
Immaterial Perpètua

Presentació Falla 2017

Fa cinc anys vaig sentir per primera vegada parlar d'un projecte que, com a poc, em va sorprendre i em va cridar gratament l'atenció, s'anava a crear la primera Falla Immaterial. Un projecte que unix una festa que per excel·lència reflecteix la "Tradició" amb la tecnologia més avançada, una tecnologia que a molts, encara hui dia, resulta desconeguda o complicada d'entendre, la intel·ligència artificial.

Com a fallera i enginyera, és un projecte que sens dubte m'enorgullix. Què forma tan bonica d'unir dos vessants amb les quals em sent tan identificada. Cinc anys i cinc falles immaterials, totes tan diferents entre si, basades en conceptes tan diferents. Però totes elles un reflex del que som els fallers i del que la nostra festa representa. La Falla Immaterial és inclusiva, col·laborativa, sent precisament eixa participació un dels valors més importants de la declaració de les Falles com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat. La Falla Immaterial és experimental, disruptiva i innovadora, no passa desapercebuda, igual que la nostra festa amb tot el seu conjunt d'elements. Sens dubte, la Falla Immaterial és un projecte que bé mereix el seu èxit.

Només tinc paraules d'agraïment i d'enhorabona als artífexs d'aquest gran projecte per aquests cinc anys de Falla Immaterial. Cinc anys que han permés augmentar la difusió de la nostra festa a través de les tecnologies més punteres, fent al seu torn accessible la tecnologia a través d'elements tan comuns en el nostre dia a dia com són les xarxes socials.

Espere poder ser partícip de molts més anys de Falla Immaterial perquè això significarà que ha arribat per a quedar-se.

Enhorabona i per molts més èxits!

La vida nos ha cambiado.

Nos encontramos en un momento de transición,
de apuesta por la digitalización.

Hace cinco años que emergió el innovador proyecto de “Falla Inmaterial” impulsado desde la Escuela Técnica Superior de Ingeniería de la Universidad de Valencia. Cinco años apostando por combinar la tradición con inteligencia artificial. Un combo que hoy coge más protagonismo que nunca. Fallas 2021. Sin fallas al uso, es decir, sin tradición; pero con fallas virtuales, o llámese hechas con inteligencia artificial.

Tuve la suerte de conocer de cerca, de primera mano, este proyecto como Fallera Mayor de Valencia del 2018. Recuerdo perfectamente mi sorpresa cuando supe que iba a un acto donde se presentaba una Falla Inmaterial, enseguida curioseé por la herramienta del siglo XXI, y una vez allí aposté por el proyecto, lo defendí y sabía que, por suerte, tendríamos Fallas Inmateriales para rato.

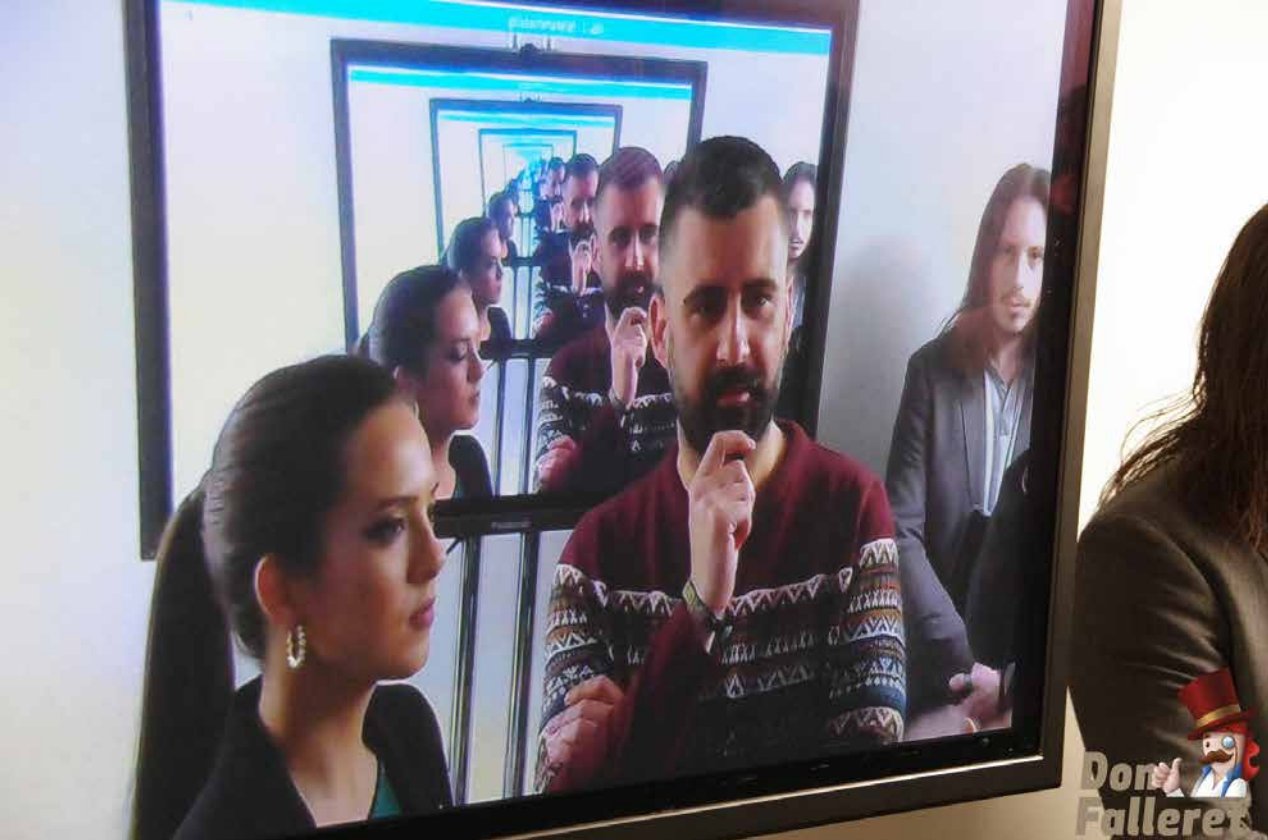
Lo que no sabía es que en el 2021 serían más necesarias que nunca.

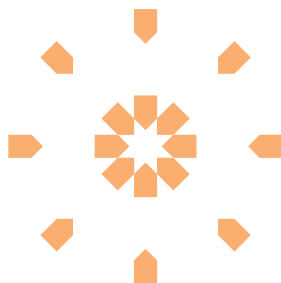

Presentació Falla 2018

65

Como fallera que soy desde que nací, siempre he considerado que las Fallas poseían cualidades extraordinarias, pero la que más me ha fascinado siempre ha sido su capacidad de renacer y renovarse. No debemos olvidar nunca que las Fallas tienen más de un siglo de vida y que acumulan una historia que ha sabido y se ha visto obligada a acompañar y a adaptarse a los nuevos tiempos, fueran cuales fueran.

Abrir los brazos a los avances y las tecnologías nunca antes había sido de tan vital importancia. Ir de la mano con el futuro y apoyarlo en todas sus facetas es crucial, y esto es lo que sentí que consiguió y consigue el proyecto de La Falla Immaterial de la Universitat de València.

Me sentí muy orgullosa como valenciana, y mujer de ciencia que me considero, al poder ver la unión de la tradición fallera con los avances en computación cuántica, además, de una manera tan interactiva, formativa y enriquecedora como lo pude vivir yo.

Esta iniciativa de divulgación científica es un ejemplo más de que la innovación y la tradición no son enemigas, sino que pueden generar la más maravillosa de las sinergias.

EXPLICACIÓ DE LA FALLA

Interaccions de la Falla Immaterial a les xarxes

Les Falles són una festa singular, una festa total en la mesura que ocupa tota la trama urbana de València i les ciutats on arrela, que les ompli de cadafals satírics plens de creativitat que transformen els carrers i places en epicentres d'una cultura festiva vinculada al foc ritual. Però les Falles també són una festa caracteritzada per la immaterialitat, perquè aconseguixen despertar sentiments, generar mobilitzacions emocionals i desplegar uns valors culturals que feren que les Falles foren reconegudes en 2016 per la UNESCO com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. Ben significativament, uns mesos després d'este reconeixement començà la seua trajectòria la Falla Immaterial, encertada denominació, ja que la festa fallera s'expressa en la immaterialitat de coneixements, memòries, idees i cosmovisions. Perquè els valors patrimonials més destacats de les Falles emanen de la seua càlida sociabilitat urbana, de la transmissió de la tradició per via intergeneracional, de l'autogestió participativa, la cultura popular o el foment de diverses expressions artístiques.

Hui dia les Falles són una festa oberta, plural, inclusiva i plena de potencialitats, una festa contemporània del seu temps, com la mateixa Falla Immaterial. Motiu de més per a alegrar-se de què complisca cinc anys i siga capaç d'obrir nous camins en moments tan delicats com els que viu la festa. El seu exemple de perseverança ha de marcar el camí del treball que cal fer.

Gil-Manuel Hernández
Director del Museu Faller de València

Hi ha paraules, expressions, entonacions o falques que usem nosaltres solament. La majoria de les vegades ni en som conscients, però són el material amb què els altres creen la imatge mental que tenen de nosaltres. Quan ens imiten, per a elogi o per a escarni, es basen en aquestes característiques; és el nostre idiolecte.

Quin idiolecte tenen les Falles, com s'expressen?, quines falques repeteixen amb abundor?, quin ritme tenen?, com entonen? Només una meravella de projecte big data com la Falla Immaterial podria contestar-ho, perquè són tantes les manifestacions i algunes tan cridaneres i avalotades que podríem caure en el tòpic i, embadalits per l'iceberg, desaprofitar-ne el coneixement submergit.

Cada persona, a més, pertany a una classe social que la defineix i amb qui comparteix trets lingüístics: el seu sociolecte i, éssers peribles, som fruits de la nostra època i, per tant arrosseguem maneres que ens ancoren a un temps: el cronolecte. La Falla Immaterial és capaç de mostrar l'àmbit social en què es mouen les Falles i definir a quin temps correspon la veu amb què s'expressen; si a l'antigor o a la modernor.

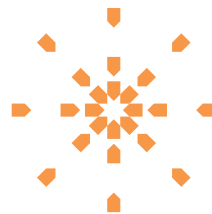
Ciència social i tècnica informàtica a la disposició d'un patrimoni immaterial de la humanitat.

Atrevim-nos a conèixer-nos!

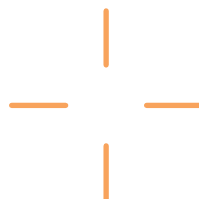

Colla Dolçaines i Percussió de la UV

Immaterial, vol dir que pertany al món no físic, sinó al virtual i eteri. Es consideren patrimoni immaterial les tradicions i les expressions orals; les arts de l'espectacle com la música són immaterials i eixa és la disciplina artística que trie per a celebrar el cinquè aniversari d'aquest projecte de falles d'intel·ligència artificial que per la seua naturalesa roman fora de qualsevol mesura restrictiva causada per la maleïda crisi sanitària. El virus no l'afecta gens ni miqueta. Aquesta plataforma en línia ens connecta amb els valors cooperatius de comunitat, la solidaritat o l'ecologisme. Ací no hi ha suspensions ni ajornaments i es poden realitzar tots els concerts, revetlles i cercaviles que ens vinga de gust, sempre acompanyats de la música: la festiva, la simfònica, la popular o tradicional. Les Falles Immaterial de l'any 21 no tanquen, ans al contrari, es resignifiquen en un entorn de fragilitat pandèmica. Ací resonaran els pasdobles, les marxes mores i cristianes o les composicions més innovadores de les societats musicals valencianes que són Bé d'Interés Cultural (BIC) i caminen cap a la immaterialitat definitiva de la UNESCO. Les més de 1.100 bandes de música, els més de 600 centres educatius, els 40.000 homes i dones músics, els 60.000 alumnes o els 200.000 socis i sòcies suposen un moviment artístic i social únic al món. Posa una banda de música en la teua Falla Immaterial i brindem per vint-i-cinc lustres més, com a mínim. Salut i música!

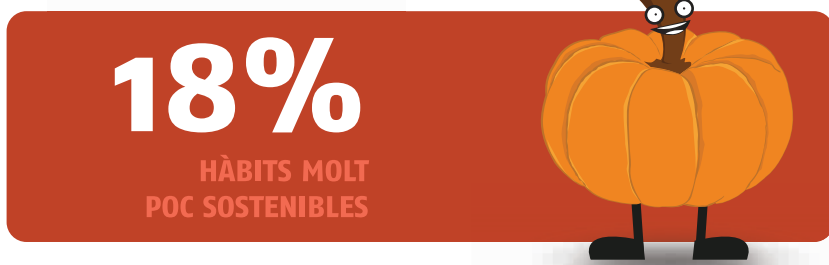
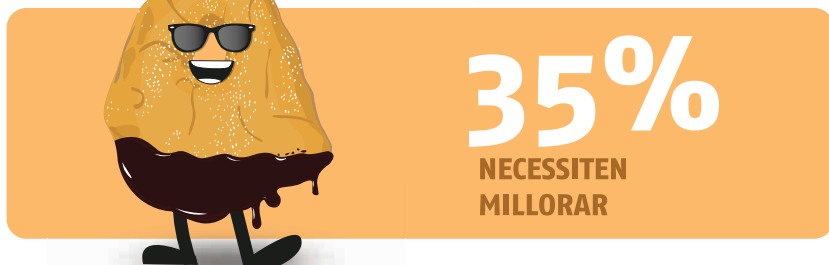

Los saberes, como la investigación científica, cobran una especial relevancia cuando conectan con las necesidades de la sociedad, cuando son capaces de dar respuestas a algunas preguntas y desarrollarse hasta su aplicación a la medida de algunas realidades.

En ocasiones, es demasiada la distancia entre los avances de la ciencia y nuestra capacidad para comprenderlos, por eso la divulgación científica, como la divulgación de la creatividad contemporánea, son esenciales para que la ciudadanía encuentre vías de acceso a la innovación. Romper barreras, seguir adelante e ir un paso más allá han hecho posible la evolución de la especie. Ahora es tiempo de repensar algunos límites y valorar los efectos de nuestros avances, a través de los Objetivos de Desarrollo Sostenible.

La forma en la que La Falla Inmaterial, como proyecto de la Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de la Universitat de València, hibrida los lenguajes de la tecnología y la participación en red, conectando la sostenibilidad con la tradición fallera, lo convierte en un proyecto singular y valioso en muchos sentidos.

Enhorabuena por estos cinco años de trabajo.
Queremos más!

—— Termòmetre sostenible
Falla ODS 2020

Como un sentimiento que no se puede tocar
pero que al corazón puede llegar.

Así es una falla INMATERIAL
con toda su singularidad.

Se plasma toda la esencia
de las fiestas de nuestra Ciudad:
Jolgorio, esperanza y libertad.

Los artistas anónimos,
la plantà virtual
todos a un coro unísono
proclamamos universalidad.

Valencianos y valencianas
esta es nuestra fiesta sin igual
proclamada recientemente Patrimonio Inmaterial
de la Humanidad.

Orgullosos nos sentimos
viendo crecer esta iniciativa
que lleva un lustro de forma participativa.

Fuente de inspiración,
motivación para el ciudadano,
alegría para las redes,

¡ORGULLO VALENCIANO!

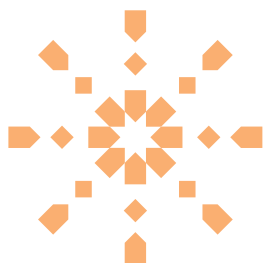

Una buena parte de la cultura inmaterial ha sufrido una devaluación a lo largo del tiempo. Este hecho ha estado estrechamente relacionado con la organización de los saberes oficiales y académicos los cuales estructuraban el conocimiento que se trasladaba de generación en generación. Un modelo implantado especialmente desde la Ilustración y con la construcción de la Modernidad hegemónica, una modernidad blanca, patriarcal, heterosexual y burguesa.

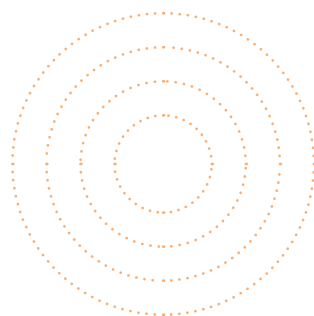
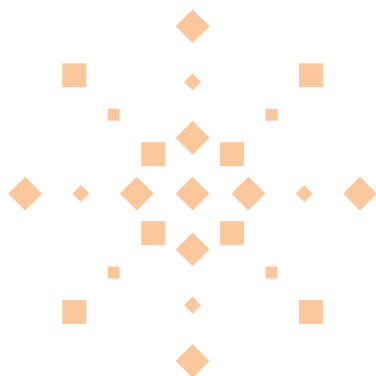
La materialidad siempre ha estado unida al poder. Recordemos las cámaras de las maravillas manieristas o los primeros gabinetes barrocos creados para admirar y conservar dentro del espacio privado objetos y obras de arte por parte de la aristocracia y alta nobleza. Igualmente, los objetos adquirirían un valor especial durante la carrera imperialista de las potencias europeas en países extranjeros.

En muchas ocasiones la inmaterialidad ha supuesto escapar de las producciones dominantes. Manifestaciones culturales encontraban fisuras para desarrollarse junto con el devenir de la sociedad, para expresarse, para mantenerse, para comunicarse, para llegar hasta nuestros días, pero también desaparecían y siguen haciéndolo.

¿Cómo conservar la cultura inmaterial cuando su naturaleza es otra? ¿Debemos generar estrategias para guardar esas formas de expresión que se convierten en residuales? Quizás debamos asumir su intangibilidad y su posible pérdida, o generar un archivo el cual se convierta en una herramienta común, accesible, abierta y que recoja la diversidad de las subjetividades que habitaron, habitan y habitarán nuestro mundo.

PROGRAMA DE FESTES

La Falla Immaterial ha demostrat al llarg d'aquests 5 anys que la realitat virtual s'assembla i molt a la que es viu al carrer. L'actual pandèmia ens fa veure l'actualitat d'una forma distorsionada, però el projecte iniciat a la Universitat de València s'ha convertit a dia de hui en exemple de què el món virtual no és tan lluny del que pensàvem i que de la nit al dia es pot convertir en tecnologia per a unir persones i reafirmar els sentiments.

**Revetlla
Immaterial**

Des que en els anys 40 va sorgir aquella gosadia anomenada música concreta fins hui, els sons reals, orgànics i materials, han conviscut en les nostres oïdes amb els virtuals, sintètics i immaterials. La música de sempre ja no seria com sempre, però seguiria marcant les nostres vides amb el mateix ritme i la mateixa emoció.

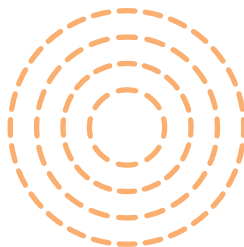
87

Igual que als 80 el vídeo no va matar l'estrella de la ràdio, el rap no ha matat el blues ni el soul, ni el reggaeton el funk o el flamenc. Per contra, la tradició i la novetat conviuen, absorbeixen les seves essències i procreen futur. Per això els sons convertits en música, sempre testimoni del seu temps, dins o fora de les modes, mai han deixat de fer-nos sentir i de fer-nos ballar.

A la festa fallera La Falla Immaterial és una d'aquestes gosadies. Una aportació virtual d'allò més natural. Una raresa ja imprescindible que ve a sumar. I en un moment tan boig on la intel·ligència artificial conviu a cop de vertigen amb pandèmies que semblen d'un altre segle, en aquest present d'algoritmes i postveritat, suposa un mos de tradició popular, de festa universal i de llibertat infinita.

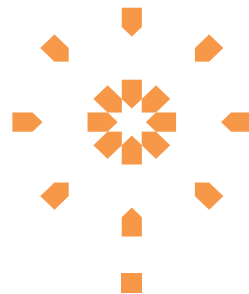
Ens veurem en el pròxim ball.

Acid Queen DJ
Faller de la Falla Arrancapins

El 2021 només ens ofereix una falla al març: La Falla Immaterial. Angoixa dels fallers com a estat d'ànim col·lectiu. S'acosta la data al calendari i el mal humor ha substituït la tristor inicial de l'absència de Falles. Pesar.

Els vestits de les falleres majors i presidents esperen a ser estrenats. Ho farem. I les valencianes infantils lluiran les falles més curtes. Potser la pandèmia done el relleu a les tendències del XVIII i el XIX per un estil post Covid-19 en el 22. Tornarem és un crit comú a les botigues dels artesans, als tallers fallers...als que hi queden. Malauradament. Resiliència i resistència. Noves formes de paciència amb sabor agre. Ens queda imaginar com serà la Falla Immaterial d'enguany, perquè sembla serà l'única real mentre la resta es queda a l'aguait als tallers. Embolicats en plàstic els ninots coberts de pols esperen el seu destí natural. Plantà i flames sense data.

Mentrestant, a les comissions es posterguen pagaments de quotes amb l'esperança que ningú més faci l'enviament amb una sol·licitud de baixa. Els fallers observen el calendari, troben a faltar la Crida quan s'acosten en acabar febrer per les Torres dels Serrans. No hi ha perfum de pólvora, dels primers castells al riu del Túria, ni mascletaes a la plaça de l'Ajuntament.

A les xarxes socials, únic casal d'aquests mesos, circulen invitacions dels fallers per a obrir els armaris en unes setmanes per a penjar mocadors, senyeres i baixar al supermercat del barri amb els 'blussons'.

Alguns forns venen bunyols per a endolcir els desdjunis i molts pares ens preguntem si es podran llançar petards a la via pública amb distància i precaució mentre els xiquets i xiquetes fan vacances falleres al març. Potser siga com crear un fals ambient faller en la intimitat. Altres tornaran, com des de fa mesos, a creuar pel mig de la plaça de la Mare de Déu i, en un gest respectuós, faran una visita ràpida per a contemplar el mant de la Geperudeta amb una oració d'agraïment per seguir sans i estalvis, però amb un mateix desig al cor: fer una ofrena.

Eixes són les sensacions immaterials que plantem enguany. Un sentiment compartit que acompanya en la distància les comissions de Falla.

Els valencians no són els amos de la paella, però sí que posseïm una sòlida tradició de com preparar els arrossos, ja siga en paella o cassola. - Arrossos familiars, comarcals, de temporada, de mar, d'horta, de secà. El més conegut és la paella, però hem de deixar clar que és l'artefacte on es cuina, que dóna nom al plat mundialment conegut. El valencià no fa paella d'una manera, sinó de moltes, per tant no calen gentilicis, ni cognoms.

La paella és una tècnica, i una fita puntual del llarg recorregut evolutiu de la cultura de l'arròs a terres valencianes. Es popularitza i té projecció internacional gràcies a l'auge del turisme durant les dècades dels 60 i 70 en ciutats que tots coneixem a la vora del mar Mediterrani.

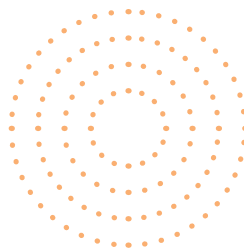
La paella té un gran arrelament al poble valencià per una sèrie de valors culturals des del punt de vista sociològic, econòmic, territorial i alimentari, i s'ha preservat fins als nostres dies gràcies a la transmissió oral de pares a fills de forma espontània i no per receptes escrites als llibres. En aquesta terra s'aprèn a cuinar la paella al costat del pare, la mare, o el iaio.

El fet més important de la paella, és que per a nosaltres els valencians és un moment lúdic, per compartir els aliments en harmonia, amb alegria i a l'aire lliure. Així ha estat sempre. No és el menú de dijous del bar polígonero, és un plat de festa.

Paco Alonso
Periodista de TVE
a la Comunitat Valenciana

Lucía Hipólito

Neurocientífica
i fallera de la Falla Plaça de Jesús

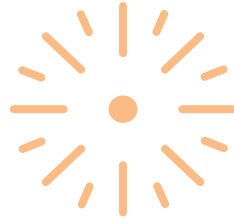

Sabeu a què es dedica el teu veí o veïna? Quines aficions té? Què li agrada fer? Encara que la pandèmia ens ha obligat, no vivim a soles i no volem viure a soles. Fem xarxes, i d'eixes xarxes eixen les idees més novedoses, més boges. Idees que expressen artísticament les necessitats i les adaptacions d'una societat que és viva i que evoluciona contínuament. Des d'Evolució 2 i fins a la no plantada Liberum libri, però passant per Sinapsi, La Falla Immaterial ha sigut peça clau en creació de xarxes, i al nostre cas a la A.C. Falla Plaça de Jesús, de col·laboració. I com ja ens endinsàrem en 2018, en les xarxes neuronals, les neurones més grans i les més xicotetes són totes valuoses i imprescindibles per a que funcionem com a organisme. I què fan neurocientífiques falleres amb informàtics i informàtiques falleres immaterials? Un projecte de divulgació de la ciència en 2018 que ha estat premiat i, el més important, una xarxa de col·laboració que facilita les connexions i posa en valor la ciència ciutadana, feta de les peces més grans i de les més xicotetes.

Falla Sinapsi
A.C. Falla
Plaça de Jesús
2018

Amb això dels algoritmes
ha quedat hui demostrat
que cantant estos dos himnes
més d'una ha desafinat
i tenim diversos ritmes

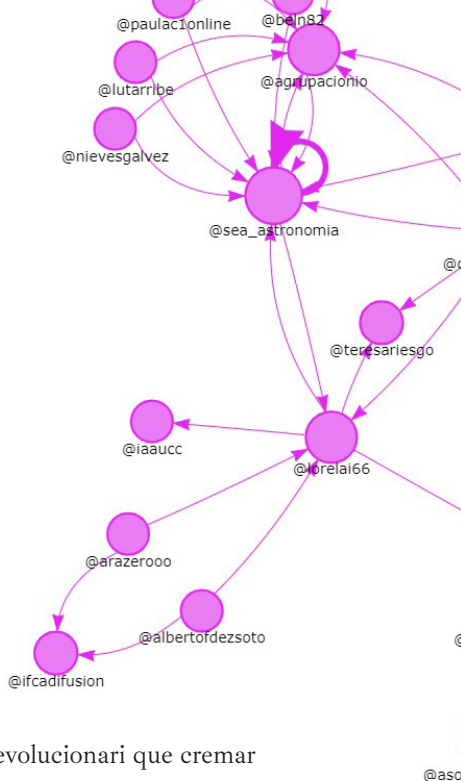

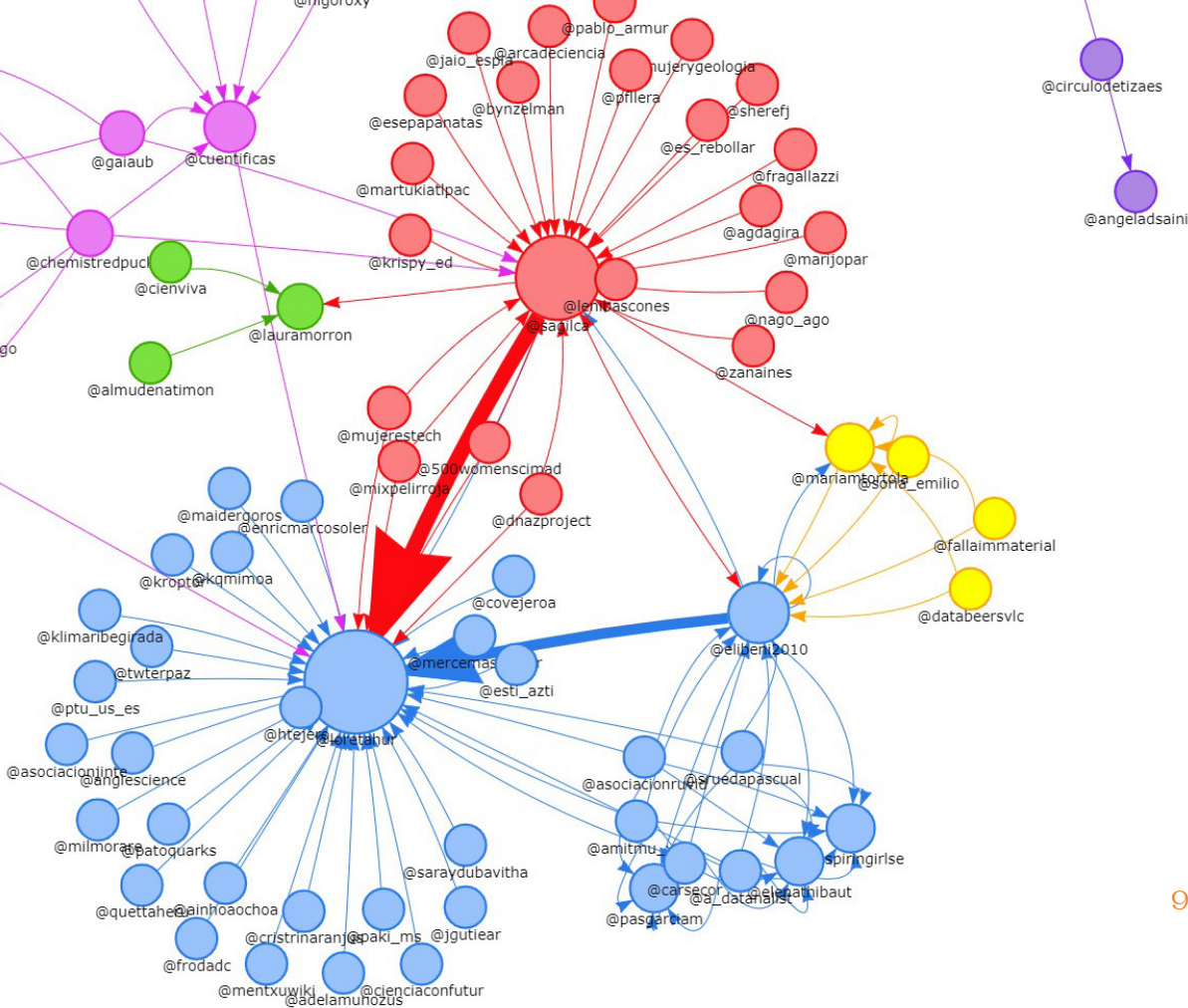
LA CREMÀ

Fani Grande

Escriptora i especialista en estratègies de comunicació

No se m'acut una idea més revolucionari que cremar una falla immaterial a València. Ni se m'amuntonen més interrogants de cop... Immaterial?... Una falla? Sense foc?... No la puc tocar? Ni pegar-li voltes mentre llig els cartells?... Ni seguir el fil de petards que l'envolta abans de la cremà?... Tampoc puc plorar amb les galtes roges quan es crema, com plorava quan tenia quinze anys i cremaven la falla del meu poble? Tot això em va passar pel cap quan vaig conèixer el projecte de "Falla Immaterial", que em va enamorar des del primer dia, la veritat. Era fascinant! Tan diferent de tot. Quin rept! Les Falles, tot un lèxic teixit de tradició, despertà, tro, ninot; barrejat de cop amb algorisme, intel·ligència artificial, física quàntica, núvol de paraules, computació, forats negres (això dels forats negres és meu). Era fascinant. Any rere any he assistit als diversos projectes de la Falla Immaterial amb una curiositat infinita i un "a veure per on ixen enguany", mentre feia clic en l'enllaç de la web del projecte. Un clic que espere fer moltes vegades amb la mateixa cara de sorpresa i ganes d'enriquir el meu lèxic. Moltes gràcies a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de la Universitat de València pel projecte, i per moltes més Falles Immaterials!

Que no hi ha cultura sense ciència, i que viceversa, tampoc. I que és preciós constatar-ho no pas per negoció o empenyamenta sinó en acció positiva, dinàmica, sempre plural.

Visca la humana capacitat de creació, l'arrel projectada a les estrelles, algorisme i ninot, un vers, un artifici, sinapsi computacional!

Visca la falla que no crema!
 Que sí que ho fa.
 Que no.
 Que sí!
 Visca!

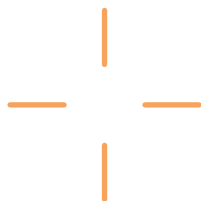
Las primeras referencias eruditas a la festividad de las Fallas en su aspecto primitivo aparecen reflejadas en los escritos de los primeros viajeros ilustrados, entre finales del siglo XVIII y los primeros años del siglo XIX. Viajeros como Lady Holland (1803) en sus diarios de viaje o Alexandre Laborde (1809) en su *Itinéraire descriptif de la Espagne* aportan algunos datos sobre las Fallas con la mirada de un extraño que observa la tradición desde la extrañación del otro (Casas, 2003). Ese extrañamiento que produce el fuego. Cada cultura, cada civilización tiene su propio mito prometeico. Frazer (1930) en sus *Mitos sobre el origen del fuego* recoge multitud de historias tribales de África, Asia, América, Europa, Australia en las que se narra la adquisición y mantenimiento de la primera llama. Levi-Strauss en sus *Mitológicas* (1964-1970) plantea la cocción de la carne y el uso del fuego a la superación del estado de lo salvaje, así el fuego supone el acceso del hombre a la cultura y a la civilización; mientras que el fuego sin carne quedaría al servicio de lo sagrado y como signo de divinidad. Por ello, el dominio del fuego supone el conocimiento prohibido; la alquimia y las cenizas se convierten en la vanitas, símbolo del paso de la humanidad, de su cultura y de su arte por el mundo y la capacidad adquirida para transformar, para evocar la burla a lo divino.

¿Qué pensarían hoy esos viajeros y viajeras, al observar nuestra Falla Inmaterial? El fuego ha dado paso a la energía, esa que hace posible el milagro de la tecnología y la comunidad se transforma en virtual. Pero la esencia se mantiene: el mito, el símbolo y sobre todo esa catarsis que supone la subversión de lo divino.

Presentació a La Nau 2021

101

Experiència Quàntica 2019

Si les crisis són essencialment canvis, no està de més pensar que la que afrontem amb la pandèmia de covid-19 és una de ben gran que comporta variacions brusques per a les Falles. Paradoxalment - o no tant - per a la Falla Immaterial esta crisi és més que mai una OPORTUNITAT - en majúscules - per persistir i ampliar un camí digital que hui es presenta tant com a refugi per a la festa com a reivindicació per preservar, mimar i cuidar tot allò essencial. Com resava la falla municipal 2020 (que sí vam vore plantada a la plaça virtual d'esta Falla Immaterial) "Açò també passarà". Quan passe - que esperem siga prompte - possiblement res o poc no tornarà a ser igual. Tampoc esta imprescindible iniciativa que un any més evolucionarà i trencarà barreres per a la festa recordant-nos que les Falles són Patrimoni de la Humanitat, i que en eixe grup tan ampli, també cabem totes i tots.

Pere Fuset
Regidor d'Agenda Digital
de l'Ajuntament de València

El futuro ya está aquí y para las Fallas, un mundo en el que prima la tradición y cada cambio supone un gran esfuerzo, el desfase con la realidad social cada día es más evidente.

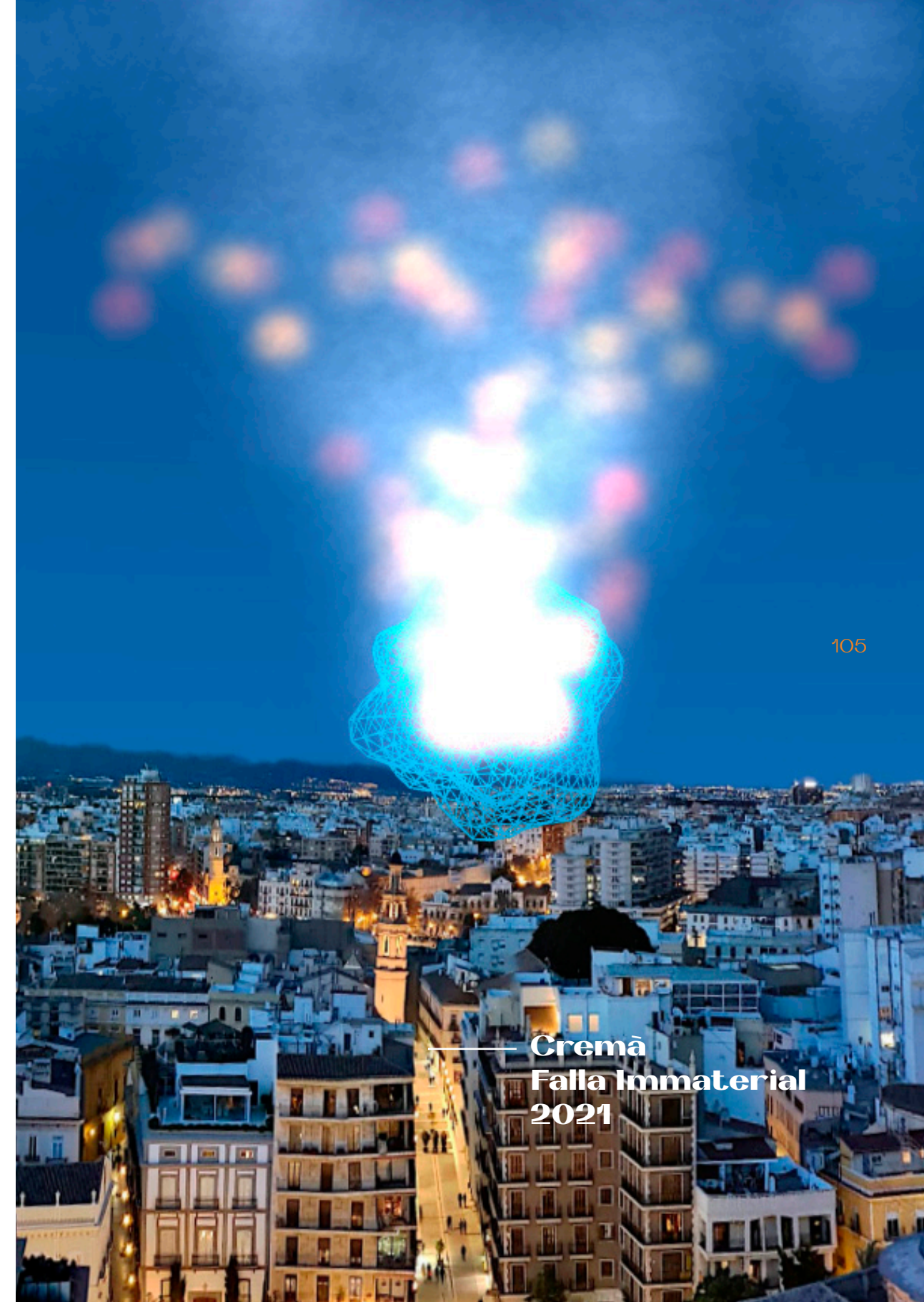
Por lo general, el mundo fallero entiende la tradición como una transmisión de valores generados años atrás que deben mantenerse inmutables y libres de perversiones para transmitirse de generación en generación.

Sin embargo, en los últimos años, cada vez son más las voces que abogan por la tradición como una transmisión de valores que pueden evolucionar y adaptarse a las necesidades de la sociedad de cada momento.

En realidad, si analizamos la razón de ser de las fallas como elementos de crítica satírica de la sociedad que las acoge, esta última acepción del término no parece desacertada.

Por lo tanto, ¿qué sentido tiene negar esa realidad y excluirla del mundo fallero? ¿Por qué es tan costoso asumir esos cambios sociales e ideológicos o las mejoras tecnológicas que surgen con el paso de los años?

Es aquí donde reside el inestimable valor de la Falla Inmaterial, una iniciativa que tiende puentes a esa nueva forma de entender la tradición sin dejar de lado la esencia de la fiesta. Una labor totalmente necesaria capaz de magnificar y globalizar la experiencia de las fallas más allá de la propia construcción efímera.

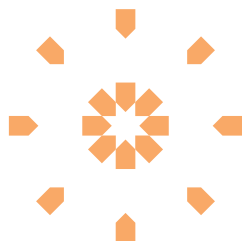

105

— **Cremà**
Falla Immaterial
2021

Ignacio Tamarit

Faller de la Falla Manuel Melià i Fuster -
Mª Fernanda d'Ocon

Per a un faller, amant d'aquesta festa, resultava complicat d'entendre com seria el casal, els fallers i el monument d'una falla Immaterial.

A poc a poc, vaig ser contestat a totes les preguntes: El casal és el nostre centre de reunió no sols per a fallers, també per a veïns i col·laboradors, es converteix en el temple de la comunicació i el diàleg. Però, i en la Falla Immaterial? És clar, el casal està en la xarxa, el major canal d'interrelació que ens permet la comunicació oberta i, el més important, trencar les barreres espai-temporals. D'aquesta manera, les distàncies s'acurten i ens acosten a tots a la festa. Tots? Així és. Tots som part de la comissió en el moment que interactuem col·lectivament al voltant de la festa, ens convertim en comissionats virtuals. El que encara em costava veure era el monument immaterial. Desgraciadament l'any passat no es va poder gaudir dels monuments en la seua màxima expressió. A excepció d'un. Un que conjuminava Cultura, Tradició, Innovació, Sostenibilitat i Digitalització i aquest va ser el de la Falla Immaterial. Sobre la base d'aquests 5 pilars es desenvolupa un element comú: la creativitat col·lectiva, que és el remat d'aquest projecte.

Aquesta és la meua manera d'entendre aquesta Falla, s'obri debat en les xarxes... sobre la base d'aquesta pregunta: Però això què és?

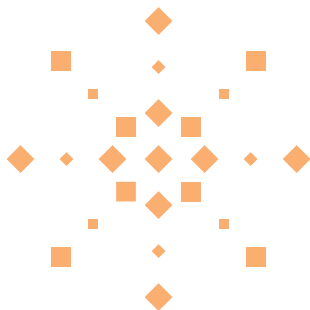

109

—— **Representació
Falla Qubit
2019**

dar l'altre e pendre

Reconèixer-nos, relacionar-nos, comunicar-nos, escoltar-nos, criticar-nos, divertir-nos, jugar junts, riure'ns de nosaltres mateixa... són algunes de les possibilitats més interessants que la festa de les Falles ens han proporcionat sempre als valencians, i precisament per això les fem any rere any. La creativitat, la imaginació, l'humor i la participació col·lectiva les han definit des dels seus orígens.

També la Falla Immaterial participa exactament de les mateixes característiques, finalitats i desitjos compartits, en una conjunció feliç entre la intel·ligència artificial i el tarannà dels valencians, fet que encara s'accentua més gràcies al trencament radical i il·limitat que fa de les lleis del món físic. I més enguany quan el món físic és tan complicat i perillós que ens obliga a quedar-nos a casa. Són cinc anys ja de Falla Immaterial i, des de l'Octubre CCC, sempre ens hem sentit partícips dels seus propòsits i de la seua manera de fer. I ací seguim.

Moltes gràcies pel vostre treball!

Emili Payà

Director de l'Octubre
Centre de Cultura Contemporània

Menchu Lofish

Mestra de primària

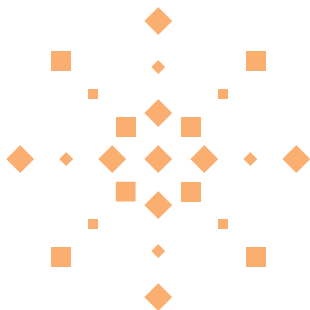
La Falla Immaterial no només és un projecte: és el sentiment de pertànyer a la teua terra, estigues on estigues. És poder anar-te'n a 2.345 quilòmetres de distància i somiar amb la nostra cultura, amb la nostra festa i gaudir-la d'una forma diferent. És fer conèixer la tradició traspasant barreres i fronteres.

Complir cinc anys des de l'inici, creixent cada volta des de les cendres (encara que siga digital), i millorant per tindre una societat més cívica i conscienciosa amb el planeta és una tasca que molt pocs poden fer. I ací esteu! Gràcies per estar en la distància i en la proximitat.

Que siguen molts més i puguem veure'ls junts!

Marzo es el mes inmaterial por excelencia para todo fallero y fallera. Este año es un poco más complicado ponerte delante del ordenador y escribir sobre Fallas, pero voy a hablaros sobre el proyecto de la Falla Inmaterial. Es un proyecto muy guay que llegó a mi mesa hace unos años y que permitía a los que están lejos de aquí plantar una falla tan solo con un clic de ratón. Me pareció una experiencia tan maravillosa que no tardé ni un minuto en escribir a un amigo que vivía en Dallas, creo recordar, para que él plantara su falla desde allí. Esa experiencia tan bonita que se cumple todos los 15 de marzo y que por desgracia este año no se podrá materializar en la calle, pero gracias a proyectos como este, ahora que nadie puede hacerlo de forma material, se puede hacer de forma inmaterial. Quién nos lo iba a decir, pues le doy las gracias a este proyecto porque gracias a ellos me han sacado una sonrisa. En este mes tan complicado para todas y todos, me han recordado que de forma inmaterial las Fallas viven y no se olvidan.

Cuando pienso en la Falla Inmaterial me vienen a la cabeza recuerdos emocionantes de mis últimos años como estudiante de Física a principios de los 90, precisamente en la Universidad de Valencia. Un pequeño grupo de estudiantes y profesores de distintas áreas (física, biología, y derecho) empezamos a poner en marcha algo que llamamos ‘Proyecto Naturaleza’. No logramos terminar el proyecto – 100% ‘bottom-up’ – fundamentalmente por la dispersión geográfica de bastantes de nosotros, en un momento en que el desarrollo de la web era algo totalmente incipiente. Pero el proceso en sí mismo fue muy enriquecedor: reuniones, lecturas, elaboración de encuestas sobre el compromiso para la sostenibilidad en el propio campus, investigación en metodologías sostenibles, p.ej. usar papel reciclado para la realización de encuestas :-). A través de las encuestas sobre comportamiento ambiental buscábamos la reflexión común junto a las prácticas eficientes en el día a día. En aquel momento teníamos muy presente el lema ‘piensa globalmente actúa localmente’, que actualmente puede ampliarse al ‘actúa globalmente’; pero, en fin, lo local siempre está aquí mismo. Ahora, al conocer la herramienta tecnológica de la Falla Inmaterial con todas sus posibilidades, no puedo sino alegrarme mucho: no sólo parece ser un buen instrumento de medida de los hábitos relacionados con la sostenibilidad, sino que, de algún modo, fomenta la reflexión, necesaria para la acción. Mi más cordial enhorabuena y agradecimiento.

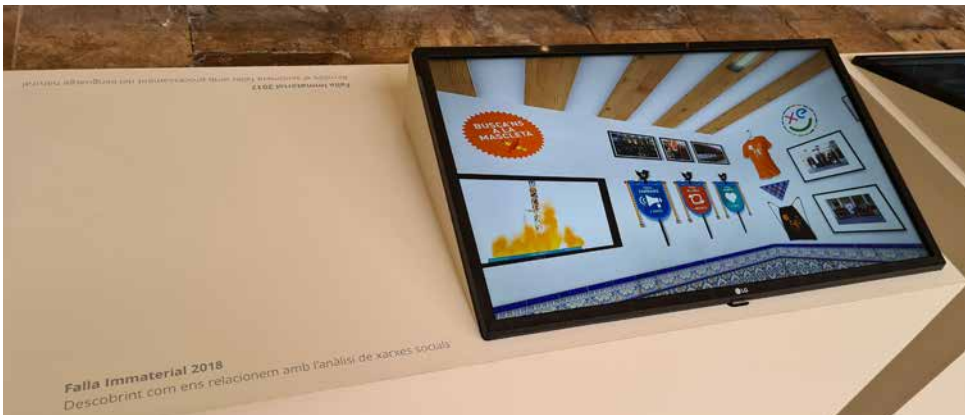
115

—— **Xatbot Xe - Xe i Família**
Falla Immaterial ODS
2020

Instal·lació Interactiva Falla Immaterial 2021 enCant Centre Cultural La Nau Febrer - Abril 2021

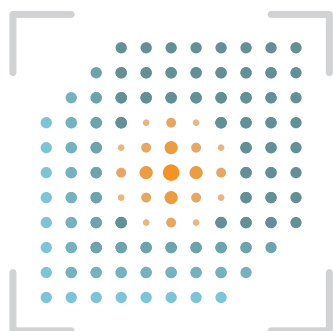

118

Instal·lació Interactiva **Falla Immaterial 2019 Qubit** **Centre Cultural La Nau** **Febrer – Març 2019**

119

—— **L'horta des de Carpesa**
Falla enCant 2021

120

—— **València des del Micalet**
Falla enCant 2021

121

LA COMISSIÓ

Direcció del projecte Francisco Grimaldo Moreno

Gestió del projecte Emilia López Iñesta
Emilio Soria Olivas

Programació i anàlisi de dades Daniel García Costa
Elena Álvarez García
Eusebio Marqués Benítez
Juanjo Garcés Inieta
Gabriel Chaparro Villaescusa
Evelyn Deligeorges Garabote
Cecilia Diana Albelda

Disseny Alejandro Casasús Rubio

Comunicació Carlos Fabre Alegre
Esther Tomás Romo

Animació de carrer Santiago Guijarro Calvet

Ajudes tècniques Màximo Cobos
Jesús López
Jaume Segura
Parròquia de Carpesa
Concha Gil
Miguel Sánchez
Carmina Badia

Campus de Burjassot - Paterna
ETSE-UV
 Escola Tècnica Superior d'Enginyeria
 Universitat de València

VNIVERSITAT
 ID VALÈNCIA

VNIVERSITAT
 ID VALÈNCIA
 Vicerectorat de Cultura i Esport

126

VNIVERSITAT
 ID VALÈNCIA
 Servei de Política Lingüística

VELARTE

BALEARIA

fallaimmaterial.com

Campus de Burjassot - Paterna
ETSE-UV
Escola Tècnica Superior d'Enginyeria
Universitat de València

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA
Vicerectorat de Cultura i Esport